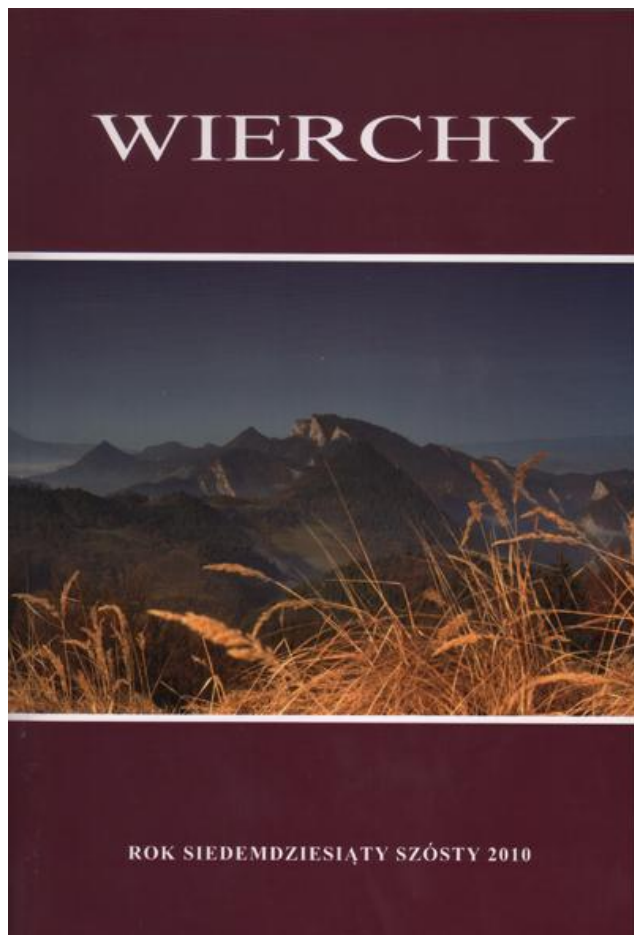

Nowe „Wierchy”

Ukazał się kolejny, już 76., tom „Wierchów”. Tematyka rocznika jest – jak zwykle – nader różnorodna. Otwiera go psychologiczno-socjologiczny esej Agnieszki Skorupy, która zajęła się problemem, obserwowanego współcześnie, stosunku człowieka do gór. Autorka opisuje zjawiska towarzyszące w na-

szych czasach relacjom między człowiekiem a górami, m.in. ich komercjalizację, i stawia pytanie, czy tak naprawdę doświadczamy obecnie poszukiwanej w górach wolności?

Po owym wstępnym artykule następuje blok tekstów o charakterze biograficznym przynoszących wiele nieznanych dotąd szczegółów z życia osób szczególnie dla gór zasłużonych. Mamy więc tu: wydane z ineditów wspomnienie prof. Anieli Chałubińskiej o jej słynnym dziadku, oraz artykuł Józefa Nyki o Kazimierzu Tetmajerze jako taterniku. Z kolei prof. Zbigniew J. Wójcik pisze o Walerym Goetlu i roli jaką odegrał on w tworzeniu „Wierchów”, gdy był ich redaktorem, a potem przewodniczącym ich komitetu redakcyjnego. Ewa Roszkowska, z Zakładu Alpinizmu krakowskiej AWF, przedstawia postać Jerzego Maślanki, ukazując jego miejsce w dziejach polskiej eksploracji gór, a Tomasz Kowalik zarysowuje obraz życia i i działalności zmarłego niedawno – jednego z najwybitniejszych, współczesnych polskich krajoznawców, wielce zasłużonego także dla gór – Adama Schwarz - Czarnowskiego.

Wymienione tu opracowania przedziela tekst prof. Andrzeja Sulikowskiego, będący literac-

kim zapisem jego wędrówek wiodących po różnych szlakach i bezdrożach Beskidów, w którym autor snuje refleksje nad socjologiczną i przyrodniczą teraźniejszością tych gór, osadzając swoje uwagi na tle ich historii. Parę następnych opracowań przynosi wiedzę historyczną z zakresu różnorodnych jej dyscyplin. Są to artykuły prof. Mieczysława J. Adamczyka o ucieczkach w Karpaty poborowych do armii austriackiej, ks. Kamila Kowalczyka o XIX-wiecznych pomorach rabczańskich, Zbigniewa Możdżerza – prezentującego historię najsławniejszej chatupy zakopiańskiej, czyli tzw. Chaty Sabały na Krzeptówkach. Godna osobnego podkreślenia jest rozprawa Jerzego Kapłona przynosząca najpełniejszy – jak dotąd – w polskim piśmiennictwie obraz historii działań Tatrzańskiego Towarzystwa Narciarzy.

Wspomnieć też należy o artykule Jerzego Kalarusa prezentującym dokonania Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego na polu wykorzystywania energii odnawialnej w schroniskach górskich w naszej części Karpat Zachodnich.

Tradycyjnie niezwykle bogata jest tzw. Kronika „Wierchów”, w której czytelnik znajdzie mnóstwo arcyciekawych przyczynków do historii i krajoznawstwa naszych gór, nadto informacje o różnych wydarzeniach dziejących się w nich współcześnie, a także recenzje z publikacji górskich polskich i zagranicznych.

Wiesław A. Wójcik